

داستان ۴ زن

گفت‌وگو با سعید جلیلی
کارگردان فیلم «تقاطع نهایی»

◀ شقایق عرفی‌نژاد

«تقاطع نهایی» نخستین ساخته بلند سعید جلیلی است. او کارشناس ارشد کارگردانی سینماست و پیش از این ۲۱ فیلم کوتاه ساخته است. مهدی مددکار تهیه‌کننده این فیلم است و رویا جاویدنیا، گیتی قاسمی، نازنین کیوانی، جواد قامتی و سیاوش چراغی‌پور در آن بازی می‌کنند. سعید جلیلی در گفت‌وگو با همشهری از مشکلات ساخت فیلم اول و شرکت در جشنواره می‌گوید.

باشند. اما ناچارند در یک لحظه با هم همکاری کنند تا از یک چالش بزرگ عبور کنند. به این آدم‌ها نزدیک می‌شویم و دنیایشان را می‌شناسیم. پول با آنها کاری می‌کند که همه ارزش‌ها و اخلاقیات را زیر پا می‌گذارند. پول دقیقا همان چیزی است که چند سال پیش باعث شد نتوانم کارم را بسازم؛ هر چند این مسئله در لایه‌های زیرین کار است و مستقیم به آن پرداخته نمی‌شود، چون شعاری می‌شود.

در باره انتخاب بازیگر بگوئید. به عنوان یک فیلم‌ولی احتمالا مشکلات بیشتری برای انتخاب بازیگر داشته‌اید.

ما چون فیلمنامه خوبی داشتیم، دستان در انتخاب بازیگر باز بود. تقریبا گزینه‌ای نداشتیم که فیلمنامه بد هم و جواب منفی بگیرم. توان بازیگری آنها برایم مهم بود، نه اینکه حتما سلبریتی و شناخته‌شده باشند. همه آنها هم به‌نظم در خشان بودند.

از فیلمنامه صحبت کردید که نوشته خودتان است. از ایده آن و روند نوشته شدن بگوئید.

من چند سال قبل فیلم کوتاهی به اسم «نفر سوم» ساختم. همیشه اعتقاد داشتم برای ساخت فیلم بلند اول باید با نگاه به شرایط کار کنیم. نمی‌توانیم سراغ هر فیلمنامه و تولید بزرگ برویم. بنابر این خواستم یک قصه را در یک لوکیشن تعریف کنم. این ایده در فیلم کوتاه جواب داد و تصمیم گرفتم آن را تبدیل به فیلم بلند کنم.

در روند تبدیل به فیلم بلند، چه تغییراتی کرد؟

در فیلم کوتاه ۲ شخصیت هستند که در این موقعیت قرار می‌گیرند، اما در نسخه بلند تبدیل به ۴ شخصیت شدند. به دلیل اینکه فیلم بلند احتیاج به پیرنگ‌های بیشتری برای جذب مخاطب دارد این کار را کردم تا یک ساختار سه پرده‌ای را تشکیل دهد.

پیش‌بینی‌تان از اکران در جشنواره چیست؟

پیش از جشنواره ما اکران‌هایی برای افراد مختلف از مخاطب عام گرفته تا متخصص داشتیم. همه بازخوردها راضی‌کننده و تماشاگر ارتباط برقرار کرده بود. من تجربه جشنواره را ندارم و نمی‌دانم چه اتفاقاتی می‌افتد ولی معتقدم با تماشاگر ارتباط برقرار می‌کند.

اولین تجربه فیلم بلند چطور بود؟

تجربه بسیار سختی بود و اگر عوامل، دوستانه در کنارم نایستاده بودند، واقعا ممکن بود از پس این کار بر نیایم. مهم‌ترین مشکل ما مسائل مالی و هزینه‌های تولید بود که با بالا رفتن ساعت به ساعت قیمت دلار پروژه را تحت تأثیر قرار می‌داد. از یک طرف به‌شدت دوست داشتم فیلم را بسازم و از طرف دیگر هم دوست نداشتم به کسی فشار مالی وارد کنم.

تهیه‌کننده، مهدی مددکار را چطور پیدا کردید؟

ما در حال ساخت فیلمی به اسم «شوتی» بودیم که همین افزایش قیمت دلار بر آورد را تغییر داد و توانستیم کار را شروع کنیم. همزمان مهدی مددکار مشغول پروژه «شمال از جنوب غربی» بود. وقتی این پروژه تمام شد، همدیگر را دیدیم و گفت‌وگو کردیم و تصمیم گرفتیم این کار را با پول توجیبی خودمان بسازیم.

جشنواره امسال مثل ۲ سال قبل مجموعه‌ای از فیلم‌هایی است که نخستین تجربه سازندگان هستند. این رویکرد به نظر تان چطور است؟

به‌نظم کار ویژه‌ای است که باعث می‌شود جوانان کار کنند. من معتقدم در کل سیستم اداری کشور باید به جوان‌ها اعتماد کرد. آنها هم تحصیلات به‌روزتری دارند و هم با تکنولوژی آشنا هستند و باید به آنها اجازه کار داد. با این خلأ می‌توانند کارهایی کنند که از مشکلات بیرون بیاوریم. در سینما جوانان ما با ساختارهای قدیمی کار نمی‌کنند. حرف خودشان را می‌زنند؛ همان‌طور که یک روز فیلمسازانی مثل محمدحسین مهدویان و سعید روستایی در یک

سال فیلم اولشان در جشنواره نمایش داده شد. ۲ حرف متفاوت داشتند و رویکردشان کاملا تازه بود. الان چند سال است که سینمای ایران تحت تأثیر فیلم‌های اینها قرار گرفته است. همین‌طور فیلمسازان جوانی مثل هومن سیدی و وحید جلیلود، بنابر این به‌نظم جوانان کارهای بسیار تازه‌ای می‌توانند بکنند.

در باره فیلم فقط گفته شده که یک قصه زاننه دارد.

توضیح بیشتری می‌دهید؟

فضای بسیار ملتهبی دارد. داستان ۴ زن است که می‌توانند دشمن هم

بی‌نظم منظم

◀ سعید مروتی

در ایام ماضی و جشنواره‌های دهه ۶۰، به‌ندرت پیش می‌آمد که پس از انتشار جدول نمایش فیلم‌ها تغییری در فهرست رخ دهد و مشخصا در مورد جشنواره‌هایی که از اواخر دهه ۶۰ و اوایل دهه ۷۰ برگزار شد، موردی را به یاد نمی‌آورم که فیلمی به جشنواره نرسد و جایش را به فیلم دیگری بدهد. در روزگار آنالوگ، فیلم‌ها به هر مشقتی بود به‌موقع به جشنواره می‌رسیدند. داریوش مهرجویی در فیلم «میکس» ماجرای دشوار رسیدن فیلم‌ها به جشنواره را به تصویر کشید. در آن سال‌ها جمال امید، برنامه‌ریز و طراح جدول نمایش فیلم‌ها بود و انصافا فیلم‌ها به‌گونه‌ای در جدول قرار می‌گرفت که جشنواره در روندی تدریجی، اوج بگیرد. در آن سال‌ها جشنواره با فیلم‌های کارگردانان متوسط شروع می‌شد و از میانه که می‌گذشت فیلم‌ها به مرور مهم‌تر و جذاب‌تر می‌شدند.

سال‌ها گذشت و همه چیز تغییر کرد و رنگ تحول به‌خود گرفت. اولین مورد مشهود و به‌یادماندنی که از بی‌نظمی در نمایش فیلم‌های جشنواره در یادها مانده، پیش از دیجیتال شدن همه چیز بود؛ در جشنواره بیست‌وپنجم کسانی که ساعت‌ها در صف تماشا می‌«نویس» می‌نویسیدند ایستاده بودند وقتی به سالن رسیدند متوجه شدند باید به تماشا می‌«سنتوری» مهرجویی بنشینند، چون «نویس» به‌موقع آماده نمایش نشده بود. در سال‌های بعد در جشنواره آنقدر اتفاق‌های عجیب و غریب رخ داد که ماجرای «سنتوری» به جای «نویس» به خاطرهای بامزه و شیرین مبدل شد.

در عصر دیجیتال، جشنواره هم برنامه‌ریز و جدول‌نویس قدیمی‌اش را به افتخار بازنشستگی نایل و هم با نظم قدیم خداحافظی کرد و به استقبال آشفته‌گی جدید رفت.

مثال روشش جشنواره امسال که بعد از انتشار جدول نمایش فیلم‌ها خبر رسید «خجستگانی» که در جنگ ملاقات کرده‌ام» امیر شهاب رضویان به جشنواره نمی‌رسد و «عروس چشمه» ساخته فریدون نجفی جایگزینش شده. در این باره توضیحی از سوی دبیرخانه منتشر و به دلایل نرسیدن فیلم رضویان اشاره شد. امروز هم قرار بود فیلم «خواب» در پردیس ملت به نمایش درآید ولی جایش با فیلم «قمار باز» تغییر کرد. با پیگیری‌های خبرنگار ما مشخص شد مراحل فنی فیلم «خواب» هنوز تمام نشده و به همین دلیل جدول نمایش تغییر کرده است. جشنواره تازه وارد روز دوشنبه شده و این تازه اول عشق است.

